

LESTIPS (OUDSTE) KLEUTERS

Auteur: Jan Van Coillie

Gedicht: *Panda* van Bette Westera

TIP 1: EEN KRING VOL DIEREN

Start met een kringgesprek over dieren. Laat de kinderen eerst zoveel mogelijk dieren opsommen.

- Wie is er al naar de zoo geweest?
- Welke dieren heb je daar gezien?
- Wie was er al op de kinderboerderij?
- Welke dieren leven er daar?
- Wat is je lievelingsdier?

Als er kinderen zijn met een andere thuistaal, kun je hen dieren laten noemen in hun taal. Laat de kinderen proeven van de klanken.

Na het inleidende gesprek over dieren, spits je je toe op de dieren in het oerwoud. Wie weet wat een oerwoud is? Een oerwoud noemen we ook een jungle (verwijs naar de film *Jungle Boek*) of met een speciaal woord: 'de rimboe'. Laat foto's zien van de rimboe. Welke dieren leven in het oerwoud/de jungle/de rimboe?

'Vandaag lees ik een versje over een heel bijzonder dier uit de rimboe: de panda.' Wie zag er al eens een panda in het echt? Waar? Hoe ziet een panda eruit? (laat foto's zien). Welke kleuren heeft hij/zij? Hoe groot is een volwassen panda? Is hij/zij dik of dun? Wat eet hij/zij? ... Een panda kan 20 kg. bamboe eten. Laat de kinderen ervaren hoe zwaar dat is door hen te laten proberen een zak bloemaarde van 20 kg op te tillen of twintig flessen van 1 l. water. Wie heeft een knuffelpanda? Hoe groot is die?

TIP 2: RIMBOERIJMEN

Laat de kinderen het laatste woord van elke strofe invullen terwijl je het versje voorleest. Vertel hen dat het woordje dat ze moeten invullen heel kort is en rijmt op 'dan' (eerste strofe: 'kan') en 'mag' (tweede strofe: 'dag').

Wil je verder gaan met rijmen, laat dan zoveel mogelijk woorden verzamelen die rijmen op bamboe/ rimboe (dus eindigen op '-oe', bv. koe, moe, toe ...) en op panda (dus eindigen op '-a': mama, na, ga ...). Of je kunt dierenrijmparen maken. Zoek dan vooraf dieren waarop een bekend ander dier rijmt: aap-schaap, zwaan-haan ...

TIP 3: RIMBOE-BAMBOE-KOORTJE

Het gedicht over de panda is heel ritmisch en klankrijk. Daardoor leent het zich uitstekend om in groep op te zeggen met muzikale begeleiding. Je kunt het ritme aangeven door met stokjes op elkaar of op een tafel of trommel te slaan. Als de kleuters het ritme beet hebben, laat je hen mee dat ritme aangeven met bamboestokjes. Ben je graag creatief, dan kun je pandatrommels maken door dozen of blikken trommels te bekleden met foto's van panda's en de rimboe. Probeer ook eens het versje samen op te zeggen terwijl je in een kring stapt. Dan geef je het ritme aan met de voeten.

Als variant kun je het gedicht opzeggen terwijl kinderen een achtergrondkoortje vormen en ritmisch de combinatie 'rimboe-bamboe' herhalen. Zorg ervoor dat ze de woorden zacht, ritmisch en bijvoorbeeld een tikkeltje geheimzinnig uitspreken. Herhaal de woorden eerst een aantal keren met hen samen en val dan in. Of laat een opname afspelen terwijl jij meedoet met het achtergrondkoor.

TIP 4: KNUFFELPANDA'S

Laat de kinderen hun favoriete knuffeldier meebrengen. Je kunt de dieren uit de rimboe/jungle bij elkaar laten zetten. Samen met de kinderen kun je ook een spannende tocht naspelen door de rimboe, waarbij ze het ene na het andere dier ontmoeten. Bij elk dier zeg je dan een versje op of vertel je een verhaaltje. Dierenversjes vind je gemakkelijk in bloemlezingen of in dierenalfabetboeken zoals dat van Bette Westera.

Je kunt ook zelf versjes maken. Dat kan heel eenvoudig door eerst te rijmen op het dier, dan een geluid te herhalen en ten slotte te eindigen met een knuffel. Een voorbeeldje voor de panda: 'Pandabeer/ knuffelbeer/ boem boem/ boem boem boem/ leuke knuffel/ dikke zoen!' Op het einde kom je terug in ons landje en ontmoet je de andere dieren.

TIP 5: DIERENALFABET

De bundel *Aap Beer Zebra* waaruit Panda komt is een dierenalfabet. Bij elke letter van het alfabet vind je in het boek een versje. Laat de kinderen dieren zoeken die beginnen met eenzelfde letter. Begin met de p van panda: paard, pinguïn ... en ga dan verder met a, b, c ... Help eventueel om een dier te vinden door er iets over te vertellen en zo een raadseltje te maken.

Bette Westera maakte nog een dierenalfabet: *Ik leer je liedjes van verlangen en aan je apenstaartje hangen* (Gottmer, 2010). De meeste gedichten zijn bedoeld voor iets oudere kinderen. Een heel bijzonder dierenalfabet is *Rare Snuiters* van Jan Dewitte en Freya Vlerick (Poëziecentrum, 2011), een boek waarin tekst én illustraties ook in braille zijn omgezet. Een boekje dat rijmpjes en raadsels combineert in een dierenalfabet is *Ra ra ra, wie aapt mij na?* van Jan Van Coillie (Bakermat, 1994).

TIP 6: WEES CREATIEF

Panda's kun je gemakkelijk tekenen, maar waarom hem niet rechtstreeks schilderen met zwarte verf of met Chinese inkt? Je kan ook creatief zijn bamboe, bijvoorbeeld een armband maken met beschilderde bamboekralen, een constructie maken met bamboe of stempelen met bamboe. Een ander leuk idee is een mobiel met dieren en versjes.